

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1r-109/22

Judecătoria Edineț (sediul central)

Judecător Natalia Bobu

DECIZIE În numele Legii

04 octombrie 2022

mun.

Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței

Ion Talpa

Judecătorii

Svetlana Șleahțișki și Oxana Mironov

Cu participarea:

Procurorului

Inga Pascari

Avocatului

Mariana Gîrbu

a judecat în ședință publică recursul procurorului în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț (sediul central) din 21.04.2022 pe cauza penală în privința lui:

Ciumac Serghei *****, născut la ***** originar din *****

- învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

- Instanța de fond: 10.08.2020 – 21.04.2022.
- Instanța de apel: 30.05.2022 – 04.10.2022.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

a constatat:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul central) din 21.04.2022, procesul penal în privința lui **Ciumac Serghei *******, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art.324 alin.(4) Cod Penal, pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 315 Cod Contravențional, s-a dispus a fi încetat.

Ciumac Serghei ***** a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea contravenției prevăzute de art.315 Cod Contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința lui **Ciumac Serghei ******* de comiterea contravenției prevăzute de art.

315 Cod contravențional a RM, din motivul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspunderea contravențională.

În conformitate cu art. 439/7 alin.(1) Cod contravențional, a fost confiscat de la

Ciumatic Serghei ***** mijloacele bănești în sumă de 50 (cincizeci) lei, cu trecerea lor forțată și gratuită în folosința și proprietatea statului.

Corpul delict: un CD-R cu inscripția „esperanza” de culoare alba cu inscripția „PTF Otaci (PVFI Rutier), 03.07.2016 (copie)”, ridicat în baza procesului verbal de ridicare din 24 octombrie 2016 de la Serviciul Vamal, ce se păstrează la materialele cauzei penale (f.d.39 vol. I), s-a dispus a-l păstra la materialele cauzei penale pe tot parcursul termenului de păstrare a cauzei.

2. Potrivit rechizitoriului Ciumatic Serghei ***** , fiind angajat al Departamentului Poliției de Frontieră, în baza ordinului nr.873/ps din 04.08.2016, în grad special de locotenent major, desfășurând activitatea de serviciu în cadrul Biroului Vamal Briceni, Postului vamal Otaci, situat Republica Moldova, r-nul Ocnîța, or. Otaci, str.Prieteniei nr.86, acționând contrar obligațiilor impuse de funcția deținută prin fișa de post, codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10.05.2006, Legii nr.238 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră, Hotărârea Guvernului nr.434 din 19.06.2012 cu privire la Poliția de Frontieră, dispoziției D-38 din 10.04.2013 și Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, fiind obligat să nu se lase influențat în luarea deciziilor de către persoane din afara instituției, în special în situația în care acest fapt ar conduce la crearea anumitor favoruri unei persoane, iar comportamentul său atât public, cât și privat, nu trebuie să-l facă vulnerabil de o influență nedatorată altei persoane, să respingă și să comunice conducătorului ierarhic superior orice tentative sau acte de corupție, să nu folosească poziția sa în interese particulare și să nu sugereze o recompensă pentru îndeplinirea oricăror atribuții de serviciu, să nu solicite, să nu primească sau să nu accepte cadouri, împrumuturi și orice alte valori sau servicii, în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, de la persoane cu care se află în relații de serviciu, urmărind în scop de profit, la data de 03.07.2016, în intervalul de timp 11:43:37 - 11:55:22 a pretins, acceptat și primit personal pentru sine de la ***** , șoferul autocarului de model Neoplan-N516SHD – 2001, cu n/î ***** , care s-a prezentat pentru traversarea frontierei de stat al Republicii Moldova prin Postul vamal Otaci, în calitate de mită mijloace bănești proporțiile cărora nu depășesc 100 unități convenționale, reieșind din formula a câte 2 lei pentru fiecare pasager transportat, adică 50 lei, ce nu i se cuvin, pentru a nu interveni, favoriza și a autoriza trecerea persoanelor aflate în autocarul de model Neoplan-N516SHD – 2001, cu n/î ***** , peste frontiera de stat a Republicii Moldova, prin Postul vamal Otaci, fără efectuarea controlului la

trecerea frontierei și/sau cu încălcarea procedurii legale stabilite prin Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Astfel acțiunile inculpatului Ciumac Serghei au fost calificate de către procuror conform art. 324 alin.(4) Cod Penal, după semnele - *corupere pasivă, adică pretinderea, acceptarea și primirea, de către o persoană publică, personal de bunuri în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, ce nu i se cuvin, pentru sine și pentru altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

3. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Ciumac Serghei la data de 03.07.2016, în intervalul de timp 11:43:37 - 11:55:22 a primit de la *****, șoferul autocarului de model Neoplan-N516SHD – 2001, cu n/î *****, care s-a prezentat pentru traversarea frontierei de stat al Republicii Moldova prin Postul vamal Otaci, mijloace bănești în mărime de 50 lei în calitate de recompensă nelegitimă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, *în drept*, fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(4) Cod penal. Instanța a reținut că acțiunile lui Ciumac Serghei conțin elementele constitutive a contravenției prevăzute de art.315 Cod contravențional, după indicii calificativi - *primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material.*

4. Sentința Judecătoreiei Edineț (sediul central) din 21.04.2022, a fost atacată în termen cu recurs de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat, care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciumac Serghei să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal și deoarece a intervenit termenul de prescripție, de a-l elibera de pedeapsa penală.

Motivele recursului fiind următoarele:

- Instanța incorect a apreciat situația de fapt și neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui Ciumac Serghei, reținând în acțiunile lui elementele contravenției prevăzute de art.315 Cod contravențional.

- Soluția adoptată de instanță vine în contradicție cu cele constatate în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv și cu argumentele instanței din partea descriptivă a sentinței.

- Faptul primirii de către inculpatul Ciumac Serghei la data de 03.07.2016 de la ***** ca mită suma de 50 de lei, este dovedită pe deplin atât din declarațiile

martorului *****, prin imaginile video anexate la cauza penală, cât și sentința de condamnare pronunțată în privința lui ***** și Mațiaga Vladislav.

- Reieșind din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședințele de judecată, în partea descriptivă a sentinței, instanța concluzionează că *din probele sus-menționate instanța cu certitudine și în lipsa oricărui dubii a constatat că, ***** a transmis banii, care erau preventiv plasați în pașaport, anume inculpatului Ciumac Serghei care în acel moment se afla în ghișeul de serviciu.* Ca în final, în partea dispozitivă să fie indicat faptul că procesul penal în privința lui Ciumac Serghei încetează din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art.315 Cod contravențional.

Astfel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii adoptate de către instanță.

5. Procurorul participant la proces, Pascari Inga a solicitat admiterea recursului potrivit modului în care a fost declarat.

Avocatul Mariana Gîrb și inculpatul Ciumac S., în ședința instanței de recurs au pledat pentru respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, audiind participanții la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat urmează a fi admis, cu casarea sentinței atacate și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Conform art.449 alin.(1) pct.2 lit.c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul, casînd hotărîrea integral și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

7. În motivarea soluției reținute pe caz, Colegiul penal consideră că, constatarea de către instanța de fond a lipsei elementelor constitutive a infracțiunii incriminate lui Ciumac Serghei în baza art.324 alin.(4) Cod penal, conform căreia a fost pornit procesul penal, denotă o apreciere necorespunzătoare a probelor administrate pe cauză, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, verosimilității și utilității acestora,

Colegiul penal conchide că, instanța de fond prematur și neîntemeiat a decis în privința lipsei componentei infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal

în faptele lui Ciumac Serghei, constatînd și calificînd faptele acestuia conform componenței contravenției prevăzute de art.315 Cod contravențional.

În continuarea celor menționate supra, Colegiul penal reține că, soluția adoptată de instanță vine în contradicție cu cele constatate în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv și cu argumentele instanței din partea descriptivă a sentinței, adică motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii adoptate.

Reieșind din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședințele de judecată, în partea descriptivă a sentinței, instanța concluzionează că *din probele sus-menționate instanța cu certitudine și în lipsa oricăror dubii a constatat că, ***** a transmis banii, care erau preventiv plasați în pașaport, anume inculpatului Ciumac Serghei care în acel moment se afla în ghișeul de serviciu.* Ca în partea dispozitivă să fie indicat faptul că procesul penal în privința lui Ciumac Serghei încetează din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art.315 Cod contravențional.

Prin sentința în cauză, instanța de fond reține că, *întru constatarea existenței eventualei componente a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(4) Cod Penal, organul de urmărire penală și acuzatorul de stat în cadrul ședinței judiciare, urmau să constate existența acțiunii de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, fapt ce nu și-a găsit confirmarea. Ulterior, instanța de fond în motivarea soluției, descrie - *Din considerentele enunțate supra instanța de judecată atestă cu certitudine că prin acțiunile sale intenționat manifestate prin primirea în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă, inculpatul Ciumac Serghei a comis contravenția prevăzută de art. 315 Cod Contravențional și anume primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material.**

Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond este eronată și vine în contradicție cu cele constatate în cadrul cercetării judecătorești. Faptul primirii de către inculpatul Ciumac Serghei la data de 03.07.2016 de la ***** ca mită suma de 50 de lei, este dovedită pe deplin atît din declarațiile martorului *****, prin imaginile video anexate la cauza penală, care au fost cercetate în instanța de fond.

8. Dat fiind faptul celor constatate, Colegiul penal consideră că această situație nu acordă posibilitatea instanței de recurs de a examina cauza, or, erorile admise de către instanța de judecată nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

Colegiul penal reiterează în privința procedurii de examinare a cauzelor penale în ordine de recurs, declarat împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, în sensul în care, instanța de recurs nu are atribuția judecării cauzei pe fond, substituind instanța care a judecat cauza cu abateri. Suplimentar este necesar a face mențiune asupra încălcării dreptului inculpatului la un recurs efectiv în situația amintită, fiind lipsit de posibilitatea exercitării unei căi de atac prevăzută de condițiile legii.

Mai cu seamă că, situația în care instanța de recurs consideră neîntemeiată concluzia instanței de fond, potrivit căreia s-a decis în privința achitării inculpatului, o potențială decizie a instanței ierarhic-superioare, prin care se va înrăutăți situația ultimului, va fi lipsită de posibilitatea de a fi contestată printr-o cale de atac ordinară. Colegiul penal, consideră inadmisibilă soluționarea fondului cauzei în ordinea examinării unui recurs împotriva sentinței, or în atare caz, la apariția necesității de administrare a noi probe, ținând cont de reglementările legale, aceasta nu va fi pasibilă satisfacerii.

În acest context dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, rezervă inculpatului dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, care dau expresie unei idei generale, potrivit căreia o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Subsidiar în susținerea celor expuse mai sus, Colegiul penal face trimitere la pct.12 al Hotărîrii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție din 09.06.2014, cu privire la aplicare de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, unde Curtea a reținut următoarele: *"Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare."*

9. Colegiul penal consideră că sentința în cauză este pasibilă casării și cauza penală de învinuire a lui Ciumac Serghei, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal, urmează a fi remisă la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele expuse mai sus, să examineze cauza penală în privința inculpatului multilateral și sub toate aspectele, cu aprecierea corespunzătoare a probatoriului administrat pe caz, întreprinderea acțiunilor necesare pentru administrarea unor eventuale probe noi și luarea în considerație a tuturor circumstanțelor care demonstrează sau exclud vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate conform art.324 alin.(4) Cod penal, iar în rezultat să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal ,-

D E C I D E:

Recursul procurorului în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț (sediul central) din 21.04.2022 pe cauza penală în privința lui **Ciumac Serghei ******* se admite, cu casarea sentinței în cauză și se dispune rejudecarea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată public la data de 04.10.2022.

Președinte de ședință, judecător

Judecătorii